

Іслам

Сергій Жадан

Ісламом тобі починається ранок
бісером вшитим у шкіру жінок
золотом сутінків в тихих заплавах помешкань
морожені спини риб
над якими схиляється жінка
будні республіки
чайні розводи на топографічних картах
встановлюється тепла материкова погода
палає над визволеною територією
іслам небес
іслам поливалок
задиханий жовтий іслам

ісламом тобі під нігтями ця країна
струм на двадцять вольт у спальних вагонах
родіна залажала надовго і по-дорослому
вже не відмити ці гасла ці написи і криптограми
ось вони — міцні чоловічі руки
зжовклі татування на міцних чоловічих торсах
лозунги боротьби сліди комунального блядства

іслам тополиний пух день конституції
кожного разу лишати щось недомовленим
лишайся якщо вже виріс там де ти є
всього лише кілька речей —
шкільне приглушене порно
випуск дев'яносто першого року
єврейські будинки заселені більшовиками
твої вчителі не знають чому тебе можна навчити іще
знання поступово вивірюється ніби вино
лишаючи тільки фарбник алкоголю
друзі з якими ти спав і яких ти любив
врізають нові замки

він захлинатиметься ніби прапор на вітрі
під звуки глушилок
під шепіт ангелів що втомлено колядують

підіграючи собі на німецьких губних гармоніях
цей підлітковий іслам крадених стимуляторів

холодний іслам браслетів чорний іслам значок
іслам нумерованих ковдр мічених копіювальних машин
веселий іслам аміаку залізний іслам
автобусних ліній нічних передатчиків привидів світлий
розірваний і спресований жовчний іслам
нескорений непішохідний фугасний

коли прокидається місто у липні вночі
і першими лізуть на світло
кислотні розклейщики оголошень
жорстокі і навчені туберкульозники
чуєш як сонце дрейфує в зеленому небі
чуєш як перебира плавниками у ванні
іслам підшкірних ін'єкцій
іслам зачинених переходів
лівобережний іслам перемог

від самого дитинства ніби проказа ця перемога
так ніби ростеш на покинутому аеродромі
зшиваючи комбінезони зі старих парашутів
й лаштуючи до ключів кулеметну гільзу
ось так батьківщина обдаровує правом на боротьбу
лише б пам'ятати від самого дитинства:
армія переможців грузиться в ешелони
хтось вибігає з вокзалу процесія вирушає
минаючи зламані демаркаційні лінії
ця перемога що пахне важким офіцерським взуттям
стигми трофейного сифілісу
піхота яку вони вичищають
мов мідій з окопів

армія переможців дістає тютюн і афганку
бійці повертаються на визволену територію
говорячи ну ні фіга собі яку територію ми визволили
але перемога змивається з фотоплівок
так повертаються діти в родини де їх не люблять
в родини де про них не говорять не згадують
оскільки і згадувати немає чого

армія розпадається
розносячи мілітарність
ніби знання щоби вже ні ділитись ним ні забути
до смерті ця чорна поезія смутку
шлункові хвороби тяжка вагінальна любов
генеральський мундштук з терпким чоловічим присмаком

щоби роками в кожному поколінні
були ці кишки — набиті м'яким українським чорноземом
їхні солдати які читають поезії в дерматинових переплетеннях
комісарська силаботоніка
веселі усміхнені угро-фіни
коли вони з носака вибивали двері
коли вони відлітали на небо
і виводили армії з міст
ніби літери на папері
ніби нафту з білих тканин
наче бісів із голови

все тому що не можеш позбутись якихось речей
найбільш солодкі й найбільш болючі предмети —
саме з дитинства
лишається їхня перемога і їхні обличчя
всього лише кілька предметів
на решту життя

блювотний радянський попс кінця сорокових
вініл орлеанського джазу
кришиться мов шоколад
армія переможців грузиться в свої ешелони
щоби рухатись в східному напрямку

щоби згубитись в повітрі
не в змозі коли-небудь вернутись
на визволену нею
територію

ось вам морожена риба під шкірою рік
ось тобі друзі дитинства зайобані індепендентом
кожного разу після їжі
розкреслений плац під вікнами початкової школи

ми разом з тобою росли ми навіть пережили батьківщину
в якій народились
змужнілі підлітки голені мокрі скроні
гімнастичні знаряддя в спортзалах
запах їдалень і дитячого одягу
пам'ятаєш цю радість
зриватись зі сну серед ранкової тиші
підставляти себе під крижаний березневий дощ
пізнавати одне одного в сутінках
адже ми разом росли
намагаючись таки вирости

Щоб одного разу після їжі
звалити з усіх майстерень і спортзалів
совка

хіба вони можуть витравити все із твоєї душі
хіба ці зжовклі емблеми на тілі твоєму
в'язка топографія шкіри

не до самої смерті?
невже ти і справді не пам'ятаєш початку
чіпка пролетарська урла діти розпущеного комсомолу
і час вам не в радість бо він обтікає вас мов коропів
і колір очей для вас тільки мітка
і кожного разу після їжі ви задихаетесь в коридорах їдалень
відригуючи чорним солодом батьківщини

кожного разу після їжі
кожного разу кожного приступу
кожного дотику тиші кожного разу
після їжі після початку
після зіткнення і забуття
десь на межі коли дитинство вже відступає
коли ти можеш забути моє обличчя
чорний знак похуїзму
чорний прапор старих естрадних рефренів
б'ється під вітром на твоєму подвір'ї
і всі гвинти на опорах мостів
зриваються і летять у порожнечу
і всі небеса падають яблуками в твої долоні

ти так і не вигнав жовтий фарбник божевілля зі своєї крові
ти так і не видавив бісер що рветься крізь шкіру
ти так і не вивчився — хоч як вони не просили —
дихати кожного разу
після їхньої їжі

не плач не плач починається ранок
пух тополиний липне до кіноекранів
хроніка опору
чому ти боїшся постаріти
адже ми разом росли
це на наших піжамах проставлені штампи —
зроблено в Україні

старість це завжди поразка
це навіть не втрата
скоріше володіння чимось що швидко втрачає вартість
степ бай степ риштування душі тліє і рушиться
віблюється полотно прогинаються опори мостів
рветься вельвет на каркасі гарячого серця

старість немов дезертир переховується в підземці
вшивається в шкіру
нашіптується молитвами

старий прихожанин потрапляє на аудієнцію до папи
папа клінексом протирає зелені контактні лінзи
в папи чорні обдерті нігті від догляду за газоном
папа говорить вся фішка в тому
що до суду ще треба дожити
фішка в тому що ані я ні ти
не маємо куди повертатись
старість і розпач лишаються нам під холодним небом
родіна залажала говорить папа ось в чому фішка

риби будуть спливати щоб побачити сонце
метелики будуть летіти втрачаючи свідомість
покинуті різники триматимуть в руках
великі серця тварин
всього лише кілька речей залишаються нам
і їх не стане більше чи менше

папа рішуче плескає себе по коліну
і йде доглядати газон

між мною й тобою
лишаються високі зелені комети
ангели в сірих арабських хустках
спляють прапори б'ють в барабани
кольорові бруклінські ангели милі й потворні істоти
монотонно наспівують щоб ти зміг запам'ятати

музика що накладалася на сітківку
нальотом лягала на зуби брудом на одяг
вічні історії психоделічної боротьби
коли на одному з концертів із залу вилітає важка троянда
звалюється ніби фугас на сцену
шпичаком пробиваючи око флейтиста
блок-флейта падає на підлогу
і котиться ніби клітка з птахами
музикантам під ноги
флейтист вириває троянду
кров заливає лице
наповнене кров'ю і сльозами око
око яке постійно за тобою слідкує
око старої божевільної культури
сонце яке дрейфує в липневих сутінках
музика що почавшись одного разу
вже ніколи не закінчується

ось і тепер

буенос діас пако
барбара вишкрябує жовтим ключем на стінці ліфта
буенос діас музики на сьогодні більше не буде
ми вдало вибрались ми навіть сплатили всі комунальні тарифи
можеш врізати нові замки

буенос діас пако
доброго сніданку тобі друже
що нас може звести в цьому світі —
зеленому як краснодарський чай
води зелених рік і листя зелених трав

тривожний іслам конституцій
сонце яке дрейфує під шкірою наших жінок

буенос діас пако
побачимося в пеклі
вигорілий унібром дитячого фотомистецтва
хай тобі сняться запашні апельсини
всі твої польові командири
сильні й живучі мов кімнатні рослини

лабас вакарас пако
твій будинок — забитий травою і путівниками
засинає під зеленим небом
хороше море — мертве море
говорить ісус і стає на хвилі
до тихих заплав твого сну
вступають
північнокорейські регулярні війська

ранок починається прогнозом погоди
вони самі ніби вагаються наскільки прогнозованою
може бути їхня погода
ніби нашіптують подивись
ось тобі жінка яка заходить в дощ з одного боку
маючи намір вийти з іншого
ці вентилятори
важкі птахи в її кімнаті
все б їм чистити пір'я своє пір'я
все б їм відриватись на випадкових гостях
на втомлених перехожих в цій оселі радості
ось тобі тримай
її дихання
справжнє — те що між устами й повітрям
коли схиляючись над тобою
вона закидає за спину свій хрестик натільний
коли вона розглядає в зеркалі свою вагітність
мовби старі гравюри
і виловлює з чаю шматки цитрини
мов жовті душі потопельників

сонце обвалюється за материк

коли вона вранці полоще рот потім випльовує воду
вода щипле шкіру і мов риба з ятера
б'ючи хвостом по яснах вистрибує назовні
ангели звивають за ніч гніздо в її горлі
ангели в сутінках саджають дітям серця мов картоплю
сподіваючись на добрий врожай
чи може що вирости на такому суглинку

камінь на камені пустельний іслам
безхмарна пора лише місцями опади
і ці місця проминають нас
нас проминає все
лише кілька предметів
зберігати мов надбання ніби статок щоб
показати коли запитають

ось господи мої топографічні карти
ось плани всіх моїх наступів
все як ти і просив
ось моя метрика господи всі мої членські внески
всі мої гільзи всі шрами
весь побутовий трипер
ось мої друзі що встигли постаріти
друзі з якими я спав і яких любив
вся українська молодь христові

жінка яка схиляється над водою
вода тепла мов ксероксний порошок
риби ніби зірки зависають у ній
ісус іде по мінному полю наче по хвилях
рибалки лишають свої човни

для тих хто вижив у цьому огромі
для тих хто врешті вийшов з оточення
для тих хто не здався режимові і коменданту гуртожитка
велика втіха

крутити заклеєні скотчем старі транзистори
вимикати радіо на програмах соціального захисту
сидіти з ангелами де-небудь на пляжі
і тихо про щось говорити

після розкурки